

ทัศนคติและความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ ของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

วศิณ ชูประยูร*
ชมกมล เพื่องฟู**

กถา मुख

บทความวิจัยนี้เป็นผลลัพธ์จากการวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง “ทัศนคติและความต้องการการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” งานวิจัยดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและทัศนคติต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 9 มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหา-วิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รวมประชากรทั้งสิ้น 7,346 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์จากตารางของ Yamane ที่ระดับ 95% + 5% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 391 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล และกำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Quota Sampling เพื่อทราบสัดส่วนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละมหาวิทยาลัย จากนั้นจึงแจกแบบสอบถามด้วยตนเองด้วยเทคนิค Accidental Sampling ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 383 ชุดคิดเป็นร้อยละ 98 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เป็นเครื่องมือในการคำนวณค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าความแตกต่างของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent T-test) และค่าการแจกแจงความถี่ ร่วม (Crosstab)

ในกระบวนการสุดท้าย ผู้วิจัยได้ตีความค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ไว้ว่าถ้าค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.50 แปลความว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1.51-2.50 แปลความว่าไม่เห็น ด้วย 2.51-3.50 แปลความว่ามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง 3.51-4.50 แปลความว่าเห็นด้วย และ 4.51-5.00 แปลความว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการบนรากฐานความคิด ที่ว่าการศึกษามีความสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ผู้ที่มีการศึกษาสูง มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ย่อมเป็นที่ต้องการ

* ศศ.บ.(ขอนแก่น) อ.ม.(อุพฯ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการจัดการสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยรังสิต
**นศ.บ.(รังสิต)

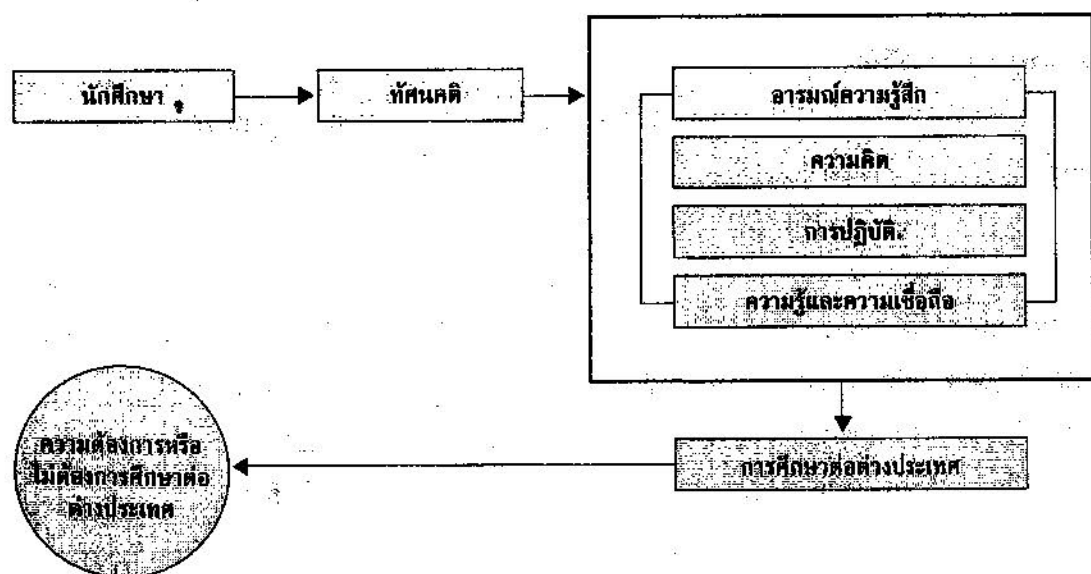
ของหน่วยงานต่างๆ ถ้าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศด้วยแล้วก็ย่อมจะได้เปรียบกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างคล่องแคล่ว ประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างแดน ความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งการมีวิสัยทัศน์ ดังนั้น ผู้ที่มีฐานะทางการเงินดีจึงนิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาวิชาการยังต่างประเทศเพื่อชิงความ ได้เปรียบในการประกอบอาชีพ และตลาดแรงงาน การไปศึกษาวิชาการ ณ ต่างประเทศจึงมีจุดมุ่งหมายหลายประการ คือ

1. เพื่อให้ได้รับวิชาความรู้และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความรู้และความถนัดของแต่ละคน และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในภาครัฐและเอกชน

2. เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีระดับสูง มาปรับใช้ในการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขัน กับประเทศอื่นๆ ได้

3. เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญและความ เข้าใจอย่างลึกซึ้งในด้านภาษา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศที่ไปศึกษา สามารถใช้ติดต่อสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ได้ทั้งในเชิงการค้า เศรษฐกิจ และสังคม

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งประเด็นไปที่การสำรวจความต้องการและทัศนคติต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวแล้วข้างต้น และได้กำหนดกรอบการวิจัยไว้ดังนี้

จากกรอบการวิจัยตามแผนภูมิข้างต้น อธิบายได้ว่านักศึกษาจะมีทัศนคติต่อการไปศึกษาต่อ ต่างประเทศอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางอารมณ์และความรู้สึก เมื่อนักศึกษามีภาวะทางอารมณ์และความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศ ก็จะแสดงออกมาในลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น แสดงให้บุคคล ทราบว่าตนเองจะไป ศึกษาต่อต่างประเทศภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นต้น

2. องค์ประกอบทางด้านความคิด คือการ ที่นักศึกษามีความคิดหรือมีเหตุผลต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศแตกต่างกัน เช่น คิดว่าการไปศึกษาต่อต่างประเทศจะนำความเจริญงอกงาม และโอกาสในสังคมมาสู่ตนและครอบครัวมีความได้เปรียบในสังคมเหนือคนอื่นและมีความตั้งใจจะไปศึกษาต่อต่างประเทศ เป็นต้น

3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ หมายถึงแนวทางปฏิบัติที่นักศึกษาแสดงออกต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยไม่ฝืนความคิดและความ รู้สึกของตนเอง เช่น ตัดสินใจไปเรียนต่อต่างประเทศทันทีที่สำเร็จการศึกษา และตัดสินใจไปเรียนภาษาเพิ่มเติมเมื่อขึ้นปีที่ 4 เพื่อจะได้สอบโทเฟลผ่านตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศกำหนด เป็นต้น

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้และความเชื่อ หมายถึงการที่นักศึกษามีความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับการไปศึกษาต่อต่างประเทศ เช่น ถ้ามีความเชื่อว่าการได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศจะทำให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้คล่องกว่าผู้ที่ไม่เคยไปศึกษาในต่างประเทศ หรือมีความรู้มาก่อนหน้านี้ว่าตัวสำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ จะเป็นที่ต้องการของบริษัทขนาดใหญ่ และถูกเรียกตัวเข้าทำงานก่อนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในประเทศ เพราะฉะนั้น จึงทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการไปศึกษาต่อประเทศ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อนักศึกษามีทัศนคติต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศไม่ว่าจะในเชิงบวก หรือเชิงลบล้วนส่งผลต่อความต้องการหรือไม่ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศทั้งสิ้น

ข้อค้นพบจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำแนกข้อค้นพบหรือผลการวิจัยออกเป็น 3 ประเด็นหลักคือ 1) ภูมิหลังของนักศึกษา 2) ทัศนคติต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศ และ 3) ความต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ

1. ภูมิหลังของนักศึกษา

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นหญิง 250 คน เป็นชาย 133 คน ส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.51-3.00 และเป็นบุตรคนที่ 1 จากจำนวนบุตร 2 คน ของคุณพ่อคุณแม่ บิดามีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ส่วนมารดามีการศึกษาในระดับประถมศึกษาและเป็นแม่บ้าน ทั้งบิดาและมารดา ต่างไม่มีประสบการณ์การศึกษาในต่างประเทศ รายได้ของบิดามารดาารวมกันอยู่ระหว่าง 30,000-70,000 บาทต่อเดือน

2. ทัศนคติของนักศึกษาต่อการศึกษาต่อต่างประเทศ

ผลการวิจัยพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการศึกษาต่อต่างประเทศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ทัศนคติ	ระดับทัศนคติ						
	นักศึกษาชาย			นักศึกษาหญิง			t
	\bar{X}	SD	แปลความ	\bar{X}	SD	แปลความ	
1. การศึกษาภายในประเทศมีคุณภาพเทียบเท่าการศึกษาของต่างประเทศ	2.83	1.30	ปานกลาง	3.12	10.3	ปานกลาง	-2.00**
2. นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์นิยมไปศึกษาต่อต่างประเทศ	3.98	0.67	มาก	4.31	0.68	มาก	-4.23
3. มหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีสาขาวิชาให้เลือกเรียนมากมายตรงตามความสามารถและความต้องการ	4.35	0.74	มาก	4.26	0.66	มาก	1.16
4. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ มีทักษะในการทำงานมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษภายในประเทศ	3.54	1.00	มาก	3.47	1.02	ปานกลาง	0.59
5. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ สามารถหางานทำได้ง่ายกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในประเทศ	4.02	0.88	มาก	4.12	0.86	มาก	-0.97
6. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษภายในประเทศ	3.89	0.86	มาก	3.80	1.03	มาก	0.76
7. บริษัทต่างๆ จะพิจารณาคัดเลือกผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศเป็นลำดับแรกๆ จากผู้สมัครงานทั้งหมด	4.01	0.73	มาก	3.73	1.08	มาก	2.64**
8. การไปศึกษาต่อต่างประเทศคือค่านิยมอย่างหนึ่งของคนไทย	4.04	0.71	มาก	4.33	0.81	มาก	-3.13
9. คนไทยส่วนมากให้ความสำคัญและยกย่องนับถือผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศมาก	4.16	0.71	มาก	4.11	0.84	มาก	0.51
10. บิดามารดาที่นิยมส่งบุตรไปศึกษาต่อต่างประเทศก็เพียงเพื่อความโก้หรูและความมีหน้ามีตาในสังคม	3.61	1.11	มาก	3.35	1.21	ปานกลาง	1.81
11. ผู้ที่นิยมส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อต่างประเทศก็เพื่อต้องการฝึกให้บุตรหลานได้เรียนรู้การมีชีวิตรอยู่เพียงลำพังในต่างแดน	3.60	1.01	มาก	3.61	0.80	มาก	-0.04
12. การไปศึกษาต่อต่างประเทศ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากและเป็นการสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ	3.16	1.02	ปานกลาง	3.11	0.99	ปานกลาง	0.36
13. คนไทยไม่จำเป็นต้องไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพราะในปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศมีบุคลากร และมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีคุณภาพทัดเทียมมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ	2.91	1.18	ปานกลาง	3.36	0.90	ปานกลาง	-3.40**
14. ผู้ที่มีญาติเคยศึกษาในต่างประเทศ ย่อมต้องการให้บุตรหลานไปศึกษาต่อต่างประเทศด้วย	3.90	0.93	มาก	3.92	0.74	มาก	-0.23
15. การไปศึกษาต่อต่างประเทศจะช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างคล่องแคล่ว	4.54	0.64	มากที่สุด	4.59	0.58	มากที่สุด	-0.77

จากตารางข้างต้นทัศนคตินักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกัน ได้แก่

- 2.1 นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์นิยมไปศึกษาต่อต่างประเทศ
- 2.2 มหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีสาขาวิชาให้เลือกเรียนจำนวนมากและตรงตามความต้องการ
- 2.3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศมีทักษะในการทำงานมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาภายในประเทศ
- 2.4 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศสามารถหางานทำได้ง่ายกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศ
- 2.5 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศ
- 2.6 การไปศึกษาต่อต่างประเทศคือค่านิยมของคนไทย
- 2.7 คนไทยส่วนมากให้ความสำคัญและนับถือผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ
- 2.8 บิดามารดาของนักศึกษาไทยส่วนใหญ่ต้องการส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อต่างประเทศเพียงเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมีหน้ามีตาในสังคม
- 2.9 การที่บิดามารดาส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อต่างประเทศก็เพื่อต้องการให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้
- 2.10 การไปศึกษาต่อยังต่างประเทศทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากเป็นการสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ
- 2.11 บิดามารดาที่มีประสบการณ์ศึกษาต่อต่างประเทศต้องการส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ เพียงเพื่ออยากให้มีประสบการณ์เหมือนตนเอง
- 2.12 การไปศึกษาต่อต่างประเทศจะช่วยให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างคล่องแคล่ว

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีทัศนคติที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ

ก. นักศึกษาหญิงมีทัศนคติว่า การจัดการศึกษาภายในประเทศมีคุณภาพเท่าเทียมกับการจัดการศึกษาของต่างประเทศ โดยมีระดับความคิดเห็นมากกว่าเพศชาย ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	t
นักศึกษาชาย	112	2.83	1.30	-2.00**
นักศึกษาหญิง	118	3.12	1.03	

$$t = 0.01 \text{ (df} = 193) = 0.047$$

ข. นักศึกษาชายมีทัศนคติว่า หน่วยงานต่างๆ จะพิจารณารับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศก่อนผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศ โดยมีระดับความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	t
นักศึกษาชาย	112	4.01	0.73	2.64**
นักศึกษาหญิง	118	3.73	10.8	

$$t = 0.01 \text{ (df = 293.1) } = 0.009$$

ค. นักศึกษาหญิงมีทัศนคติว่า ไม่มีความจำเป็นต้องไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพราะในขณะนี้สถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศมีบุคลากรและหลักสูตรที่มีศักยภาพเท่าเทียมกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศหรืออาจจะดีกว่าบางสถาบันด้วยซ้ำ โดยมีระดับความคิดเห็นมากกว่าเพศชาย ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	t
นักศึกษาชาย	112	2.91	1.18	-3.40
* นักศึกษาหญิง	187	3.36	0.90	

$$t = 0.01 \text{ (df = 188) } = 0.001$$

3. ความต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ

การวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาส่วนมากต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยที่นักศึกษาชายมีความต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศมากกว่านักศึกษาหญิง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ	112	84.5	188	74.5	300	78.1
ไม่ต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ	21	15.8	62	24.8	83	21.7
รวม	133	100	250	100	383	100

ประเทศที่นักศึกษาทั้งหญิงและชายต้องการไปศึกษาต่อมากที่สุด 3 ลำดับคือ 1)สหรัฐอเมริกา 2)อังกฤษ และ 3)ออสเตรเลีย ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ประเทศที่ต้องการ ไปศึกษาต่อ	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สหรัฐอเมริกา	45	40.2	73	38.8	118	39.3
อังกฤษ	17	15.2	54	28.7	71	23.7
ออสเตรเลีย	21	18.7	33	17.6	54	18
ญี่ปุ่น	8	7.1	6	2.7	13	4.3
เยอรมัน	3	2.7	3	1.6	6	2
ฝรั่งเศส	8	7.1	4	2.1	12	4
แคนาดา	3	2.7	7	3.7	10	3.3
นิวซีแลนด์	7	6.3	6	3.2	13	4.3
ไม่ระบุประเทศ	0	0	2	1.1	2	0.7
รวม	112	100	188	100	300	100

สาขาวิชาที่นักศึกษาสนใจไปศึกษาต่อมากที่สุดคือ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ (MBA) รองลงมาได้แก่สาขา Graphic Design การโรงแรม สื่อสารมวลชน และการโฆษณาตามลำดับ โดยที่นักศึกษาชายต้องการไปศึกษาต่อทางด้านการโฆษณาและ Graphic Design มากกว่านักศึกษาหญิงส่วนนักศึกษาหญิงต้องการศึกษาต่อทางด้าน MBA และการโรงแรมมากกว่านักศึกษาชาย ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

สาขาวิชาที่ต้องการ ไปศึกษาต่อ	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การโฆษณา	14	12.5	10	5.3	24	8
การประชาสัมพันธ์	1	0.9	16	8.5	17	5.7
การภาพยนตร์	9	8	4	2.1	13	4.3
Sound Engineering	6	5.4	0	0	6	2
Graphic Design	14	12.5	20	10.1	34	11
การตกแต่งภายใน	7	6.3	7	3.7	14	4.7
การดนตรี	4	3.6	4	2.1	8	2.7
การถ่ายภาพ	3	2.7	5	2.7	8	2.7
การสื่อสารมวลชน	6	5.4	18	9.6	24	8
วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์	5	4.5	3	1.6	8	2.7
MBA	24	21.4	60	32.4	84	28.3

สาขาวิชาที่ต้องการ ไปศึกษาต่อ	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การตลาด	4	3.6	5	2.7	9	3
การโรงแรม	5	4.5	24	12.8	29	9.7
ภาษาอังกฤษ	2	1.8	7	3.7	9	3
มัลติมีเดีย	7	6.3	1	0.5	8	2.7
การสารสนเทศ	1	0.9	2	1.1	3	1
ไม่ระบุสาขาวิชา	0	0	2	1.1	2	0.7
รวม	112	100	188	100	300	100

ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ต้องการทำงานหาประสบการณ์ก่อนไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยที่นักศึกษาชายมีความต้องการทำงานหาประสบการณ์สูงกว่านักศึกษาหญิง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ความพร้อมในการไปศึกษา ต่อต่างประเทศ	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไปทันทีที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรี	27	26	54	31.6	81	29.5
ต้องการทำงานหาประสบการณ์ชีวิต จากนั้นจึง เดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ	77	74	117	68.4	194	70.5
รวม	104	100	171	100	275	100

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบข้อนี้ 25 คน

นอกจากนี้ ทั้งหญิงและชายส่วนมากต่างต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศแต่เพียงลำพัง เพราะต่างก็ไม่มีบุคคลที่ตนเองรู้จักอาศัยอยู่ ณ ประเทศที่จะไปศึกษาต่อ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

บุคคลที่จะไปศึกษาต่อ ต่างประเทศด้วยกัน	นักศึกษาชาย		นักศึกษาหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไปคนเดียว	58	53.2	90	50.3	148	52
ไปกับพี่ และ/หรือน้อง	10	9.2	23	12.8	33	12
ไปกับเพื่อน	36	33	60	33.5	96	32
ไปกับญาติ	5	4.6	6	3.4	11	4
รวม	109	100	179	100	288	100

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบข้อนี้ 12 คน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยได้รายงานด้วยว่า นักศึกษาส่วนมากต้องการเรียนภาษาอังกฤษหรือวิชาอื่นๆ เพิ่มเติมก่อนไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเพศชายมีความต้องการมากกว่าเพศหญิง

นักศึกษาทั้งหญิงและชาย ต่างมีความคิดเห็นว่าเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ใช่อุปสรรคต่อการไปศึกษาต่อต่างประเทศ ทั้งในด้านการเลือกประเทศและสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ

อย่างไรก็ดี ครอบครัวที่บิดามารดามีบุตร ตั้งแต่ 1-3 คน ต้องการส่งบุตรไปเรียนต่อในต่างประเทศมากกว่าครอบครัวที่มีบุตรตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป บิดามารดาที่ประกอบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ต่างมีความต้องการให้บุตรธิดา ได้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ บิดามารดาที่ประกอบ อาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การศึกษาต่อต่างประเทศ ล้วนมีความประสงค์ส่งบุตรธิดาไปศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐฯ โดยมุ่งหวังให้ไปศึกษาต่อด้าน MBA เป็นสำคัญ

ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 50,000 บาท ต่อเดือนขึ้นไป ล้วนต้องการให้บุตรธิดาได้รับการศึกษาต่อต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาในสาขาวิชา MBA, Graphic Design, การโรงแรม, การโฆษณา และการสื่อสารมวลชน ตามลำดับ และประสงค์ให้บุตรธิดาได้ ทำงานหาประสบการณ์ในประเทศลิเกะระยะหนึ่งเสียก่อน แล้วจึงเดินทางไปศึกษาต่อ

ในด้านการขอคำแนะนำ การขอรับคำปรึกษาจากบุคคลหรือหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการ เปิดรับข่าวสารการศึกษาต่อผ่านสื่อต่างๆ เกี่ยวกับการไปศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายขอคำแนะนำและขอรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศจากบิดามารดา พี่น้อง ญาติ และเพื่อนมากกว่านักศึกษาหญิง ในขณะที่นักศึกษาหญิงให้ความสำคัญต่อบุคคลกลุ่มนี้ในระดับปานกลางเท่านั้น สำหรับหน่วยงานแนะแนวของมหาวิทยาลัย ก.พ. และหน่วยงานเอกชนต่างๆ ที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการขอคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการขอคำแนะนำในระดับน้อย และเห็นว่าสื่อมวลชนทุกแขนงไม่ให้ความสำคัญในการเสนอข่าวสารการศึกษาต่อต่างประเทศ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

แหล่งขอคำแนะนำและปรึกษา	ระดับความคิดเห็น						t
	นักศึกษาชาย			นักศึกษาหญิง			
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	
พ่อแม่ พี่น้อง และญาติ	3.58	1.17	มาก	3.19	1.39	ปานกลาง	2.62**
เพื่อน	3.61	0.97	มาก	3.39	0.90	ปานกลาง	1.96
อาจารย์ที่มหาวิทยาลัย	2.59	1.47	ปานกลาง	2.64	1.32	ปานกลาง	-0.33
หน่วยบริการแนะแนวของมหาวิทยาลัย	1.71	1.60	น้อย	2.34	1.44	ปานกลาง	-3.50
หน่วยงานราชการ (ก.พ.)	1.66	1.45	น้อย	1.95	1.37	น้อย	-1.74
หน่วยงานเอกชน เช่น ศูนย์แนะแนว การศึกษานานาชาติกรุงเทพเป็นต้น	2.49	1.60	น้อย	2.88	1.38	ปานกลาง	-2.26
หนังสือพิมพ์	2.07	1.59	น้อย	2.53	1.27	น้อย	-2.60**
นิตยสาร วารสาร	2.14	1.49	น้อย	2.50	1.40	น้อย	-2.11
วิทยุ	1.80	1.40	น้อย	1.93	1.29	น้อย	-0.80
โทรทัศน์	2.02	1.49	น้อย	2.26	1.32	น้อย	-1.44
แผ่นปลิว โบปปลิว	1.78	1.53	น้อย	2.28	1.50	น้อย	-2.74
สื่อโฆษณาในรูปแบบอื่นๆ เช่น โปสเตอร์ cutout ฯลฯ	1.15	1.32	น้อยที่สุด	1.17	1.25	น้อยที่สุด	-0.12

จากตารางดังกล่าวจะพบว่านักศึกษาต้องการปรึกษากับบิดามารดาพี่น้องและญาติเกี่ยวกับการไปศึกษาต่อต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่นักศึกษาชายมีระดับความคิดเห็นดังกล่าวมากกว่านักศึกษาหญิง ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	t
นักศึกษาชาย	112	3.58	1.17	2.62**
นักศึกษาหญิง	188	3.19	1.39	

$$t = 0.01 (df = 285.5) = 0.009$$

นอกจากนี้ นักศึกษาทั้งชายและหญิงได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศจากหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่นักศึกษาหญิงมีระดับความคิดเห็นมากกว่านักศึกษาชาย ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบ	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	t
นักศึกษาชาย	112	2.07	1.59	-2.60**
นักศึกษาหญิง	188	2.53	1.27	

$$t = 0.01 \text{ (df} = 194.8) = 0.010$$

ปัจจัยมบ

จากผลการวิจัยดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ได้ข้อสรุปเพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยที่ยังไม่มีศูนย์แนะแนวการศึกษาต่อ ควรจัดให้มีศูนย์แนะแนวการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ
2. ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยมีศูนย์ดังกล่าว ศูนย์ก็ควรที่จะปรับบทบาทและยุทธวิธีในการดำเนินการแนะแนวการศึกษาต่อในรูปธรรมมากขึ้น
3. สถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศทุกแห่งต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีศักยภาพทัดเทียม หรือดีกว่ามหาวิทยาลัยในต่างประเทศ อาทิ การพัฒนาคุณภาพอาจารย์ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของสังคม การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาศูนย์สารสนเทศและห้องสมุด เป็นต้น
4. สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในประเทศ ต้องเร่งพัฒนาหลักสูตรระดับสูงให้มีการเปิดทดสอบการเรียนการสอนในหลากหลายสาขาวิชา ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ให้สามารถรองรับความต้องการศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรีของนักศึกษาได้ อีกทั้งลดความเข้มข้นในการแข่งขันกันสอบเข้าเสียให้น้อยลง
5. ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐและเอกชนต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการไปศึกษาต่อต่างประเทศแก่เยาวชนและผู้ปกครอง

